

WIADOMOŚCI DIECEZJALNE

ORGAN KURJI DIECEZJALNEJ W KATOWICACH

I. Dział urzędowy.

132.

List pasterski

w sprawie Zjazdów Kongregacyj Marjańskich

Przewielebnemu Duchowieństwu oraz ukochanym wiernym diecezji Katowickiej pozdrowienie i błogosławieństwo w Panu!

Ukochani Diecezjanie!

Rok z górą minął od chwili, w której powołałem Was do wielkiego dzieła apostołskiego wśród naszej rodziny diecezjalnej — do Misji Wewnętrznej Diecezji Katowickiej. Statutem Misji Wewnętrznej złączyłem Was, młodzież, niewiasty i mężczyzn, zjednoczonych w licznych zrzeszeniach kościelnych, w jedną całość. Od tej chwili wy wszyscy, członkowie III. zakonów, kongregacyj i sodalicyj marjańskich, różańca, matek chrześcijańskich i wszelkich innych licznych bractw kościelnych, należycie do wielkiej armii Misji Wewnętrznej naszej diecezji.

Czy założenie Misji Wewnętrznej było potrzebnem? — Może o tem wątpili niektórzy w początkach, dzisiaj jednak wszyscy już rozumieją, że w duszpasterstwie diecezji Misja Wewnętrzna najpożyteczniejszem stała się narzędziem.

Wielu bowiem katolików, patrzących otwartemi oczyma na spustoszenie duchowe obecnej doby, nieraz w duszy za Chrystusem powtarzało: „*Żal mi tego ludu*“, widząc tyle dusz katolickich błądzących po manowcach, oddalonych od Boga, wypaczonych grzechem czy nauką fałszywą. Wola Boża, która nas złączyła w wielką rodzinę parafii i diecezji w obrębie Kościoła katolickiego, nałożyła na nas zarazem szczególniejszy obowiązek miłości wzajemnej. Nie kto inny, lecz Zbawiciel nasz nam mówi: „*To jest przykazanie Moje, abyście się miłowali wzajemnie, jako Ja was umiłowalem.*“ (Jan XV, 12.)

Chrystus Pan, który na świat przyszedł, aby zbawić ludzi, i żadnej, nawet najgłębiej w grzechach pogrążonej duszy nie chciałby uronić, wręcz nam nakazuje, abyśmy przykładem swoim innych wiedli do Boga. *„Tak niechaj świeci światłość Wasza przed ludźmi, aby, widząc dobre uczynki Wasze, chwalili Ojca Waszego, który jest niebiesiech.”* (Mat. V, 16.)

Szerokie pole miłości bliźniego zakreśla Jezus Chrystus, gdy woła: *„Miłujcie nieprzyjaciół Waszych, czyńcie dobrze tym, którzy Was prześladują i potwarzają.”* (Mat. V, 44.)

Jeżeli tedy Chrystus Pan miłością bliźniego darzyć nam nakazuje nawet tych, którzy nas prześladują i potwarzają, ileż więcej dobrego świadczyć winniśmy tym, którzy, zbłąkani w wierze, nam może żadnej, ale zato samym sobie największą wyrządzają krzywdę i szkodę, a przecież są braćmi naszymi i bliźnimi, członkami wspólnej wielkiej rodziny diecezjalnej.

Apostół narodów, człowiek o płomiennej duszy, święty Paweł, apostołską wolę Chrystusa i obowiązek każdego chrześcijanina troskania się o dusze bliźnich wielokrotnie i dobitnie wiernym przypomina:

„Przeto przyjmujcie jedni drugich, jak i Chrystus przyjął Was ku czci Bożej.” (List do Rzymian XV, 7.)

„Słowo Chrystusowe niechaj mieszka w Was obficie, z wszelaką mądrością, nauczając i sami siebie napominając.” (List do Kolosan III, 16.)

„A prosimy was, bracia, karzcie niespokojnych, cieszcie małego serca, przyjmujcie niemocnych, cierpliwi bądźcie dla wszystkich.” (I. List do Tesaloniczan V, 14.)

Św. Juda Apostół woła: *„A drugich zachowajcie, wrywając z ognia. A nad innymi litujcie się w bojaźni.”* (List św. Judy Apostoła 23.)

Św. Jakób Apostół mówi podobnie: *„Bracia moi, jeśliby kto z was zbłądził od prawdy, a nawróciłby go kto, ma wiedzieć, iż któryby uczynił, że się nawróci grzesznik od błędnej drogi jego, zbawi duszę jego od śmierci i zakryje mnóstwo grzechów.”* (19, 20.)

Działając po myśli Misji Wewnętrznej, spełniać zatem będziecie wolę Chrystusa Pana i kroczyć drogami, które Wam wskazują św. Apostołowie.

Snać odczuwaliście wszyscy, ukochani diecezjanie moi, zarówno troskę o blakające się dusze współdiecezjan, jak i pragnienie przyjścia im z pomocą i ocalenia od zguby. Tyle bowiem gorliwych dusz tak chętnie i tak serdecznie zajęło się sprawą Misji Wewnętrznej, tyle modlitw i ofiar popłynęło przed tron Najwyższego, tyle słów dobrych i namów serdecznych kruszyło lody serc zbłąkanych, że kapłani Wasi niejednokrotnie wyrażali przekonanie, iż liczne i częste w ostatnim roku nawrócenia dusz bardzo oddalonych od Pana Boga przypisać można tylko nadzwyczajnej Łasce Bożej, wymodlonej u Najwyższego przez Was Waszemi prośbami i ofiarami.

A tam, gdzie kapłani Wasi, rozumiejąc jej doniosłość, ze szczególniejszą gorliwością zajęli się sprawą Misji Wewnętrznej, zachęcając Was do udziału w pracach Misji Wewnętrznej i nie ustawając w przypominaniu jej doniosłości, tam skutki łaski Bożej w duszach zbłąkanych, a rozrost apostołskiego zapału w sercach wiernych były widoczne w całym życiu parafjalnem. Bogu Najwyższemu i Przeczystej Paniencie chwała za to i dziękczynienie!

Jeszcze jednak nie wszyscy diecezjanie, nie wszyscy członkowie bractw i stowarzyszeń kościelnych współdziałają z nami w całej pełni. Nie wszyscy jeszcze doceniają wielką wagę i znaczenie Misji Wewnętrznej dla naszej diecezji. Nie wszyscy jeszcze są współpracownikami wielkiego dzieła zdobywania wszystkich diecezjan dla Chrystusa Pana!

Nie wolno nam tedy ustawać w pracy nad uświadamianiem współbraci naszych, nad krzewieniem wśród nich zapału do Misji Wewnętrznej, nad szerzeniem „Głosu Misji Wewnętrznej“, nad rozpowszechnianiem naszej modlitwy. — Oby „Modlitwa Misji Wewnętrznej“ w każdych była ręką, oby się stała codziennym dodatkiem do modlitw wszystkich diecezjan, uświęcając duszę modlącego się, a równocześnie sprowadzając łaskę Bożą na tych, za których modlić się będziemy!

W pracy nad rozkrzewieniem Misji Wewnętrznej, nad zorganizowaniem armii katolickiej do boju przeciw niewierze weźmy udział wszyscy! — Kapłani niechaj przodują jako wodzowie, a wierni niechaj z nimi staną w szeregu jako żołnierze Chrystusowi i modlitwą i ofiarą niechaj torują drogę wspólnej naszej apostołskiej pracy.

Niechaj nie będzie w diecezji naszej żadnej duszy zbłąkanej, za którą by się nie modlił ktoś z pomiędzy nas i nie ofiarowywał na jej intencję swoich Komunii św., swoich trosk i kłopotów, by ją zdobyć znów dla Chrystusa!

Niechaj nie milczą usta nasze wobec błądzących dusz. Niechaj każdy stara się z miłością i cierpliwością a wytrwałą stanowczością pouczać błądzących, których Bóg postawił na drodze naszego życia, byśmy ich własnem swoim życiem, przykładem, modlitwą i słowem dobrem pozyskali znowu dla Boga!

Czy można większą oddać przysługę bliźniemu swojemu jak ratując duszę tego, który wartości swej nieśmiertelnej duszy sam jeszcze nie pojmuje?

Czy można więcej uradować Chrystusa-Króla, jak pomagając Mu do zbawienia i uświęcania dusz, dla których On tak chętnie swoje oddał życie? Czy praca w Misji Wewnętrznej, bezustannie łączącej nas z Chrystusem Panem myślą uproszenia łaski dla brata naszego, nie będzie najmiłą radością dla Chrystusa Zbawiciela, przebywającego wśród nas w każdym kościółku? — Zapomniany On nieraz, często pogardzany i poniżany, a przecież to zawsze ten Sędzia Boży, który kiedyś o wiecznem naszym stanowić będzie szczęściu, ten sam, który krwią swoją stopić pragnie zimną skorupę serc naszych, by je rozpałić i przytulić na wieki do Siebie swoją miłością!

*

*

*

Czytając uważnie ustawy Misji Wewnętrznej zauważyliście, że wymieniają one wśród zadań Misji Wewnętrznej następujące: *„Ożywić wszystkie przyłączone do Misji Wewnętrznej zrzeszenia oraz ich członków jednomyślnym duchem modlitwy, ofiarności i zapалу apostołskiego, prowadząc je do usilnej pracy nad wykonaniem programu ustanowionego przez Biskupa dla diecezji.“*

Otóż drugi krok, który uczynić należy. W pierwszym roku Misji Wewnętrznej cały nacisk kładliśmy na poczęcie diecezjan o istocie i ważności Misji Wewnętrznej, zachęcając diecezjan do udziału w niej. Temu celowi służyły kazania i liczne wykłady, do tego nawołuje „Głos Misji Wewnętrznej“. W tym samym celu we wszystkich niemal dekanatach naszej diecezji odbyły się kursy Misji Wewnętrznej. Kursy były

przeznaczone przede wszystkim dla członków zarządów naszych stowarzyszeń kościelnych, aby oni, pouczeni o istocie i znaczeniu Misji Wewnętrznej, wiadomości i zapał nieśli dalej i krzewili między członkami.

Tysiące uczestników naszych kursów diecezjalnych, przyrost czytelników „Głosu Misji Wewnętrznej“, rozpowszechnienie modlitwy Misji Wewnętrznej świadczą wymownie o wielkiem dla tej sprawy zainteresowaniu. Obecnie jednak, gdy pierwsze i najgłówniejsze zadanie w wielkiej części jest już spełnione, trzeba nam pomyśleć o *dalszej pracy, o ożywieniu, uświęceniu i udoskonaleniu pracy naszych stowarzyszeń kościelnych, które w naszej diecezji tak licznymi chlubią się członkami.*

Z kolei tedy zajmimy się poszczególnymi stowarzyszeniami kościelnymi, aby w porozumieniu z doświadczonem w tej dziedzinie i gorliwym duchowieństwem diecezji naszej doskonalić coraz więcej pracę naszych stowarzyszeń kościelnych przez diecezjalnych Sekretariat Akcji Katolickiej i Misji Wewnętrznej.

Gdy zaś dzięki gorliwości naszych kapłanów, pobożności ludu śląskiego i wielkiej jego miłości do Najświętszej Marii Panny, której Bóg w Piekarach stworzył ognisko czci i chwały w diecezji naszej, od dawna liczne istnieją *Kongregacje i Sodalicje Marjańskie*, — pracę nad udoskonaleniem stowarzyszeń kościelnych postanowiłem rozpocząć od Kongregacyj i Sodalicyj Marjańskich, liczących w diecezji naszej przeszło 36.000 członków.

Kongregacje i Sodalicje Marjańskie pierwotnie gromadziły w swoich szeregach jedynie młodzież żeńską i męską. Obecnie istnieje już w naszej diecezji szereg Sodalicyj Marjańskich dla dorosłych, uzupełniając Kongregacje, przeznaczone dla młodzieży. Czczyciele Marji przez całe życie będą mogli należeć do Marjańskiej Sodalicii!

Ażeby zaś posunąć naprzód tę pracę, członkom Kongregacyj i Sodalicyj Marjańskich i wszystkim przyjaciółom i czczicielom Marji uprzytomnić wielkie znaczenie organizowania w Kongregacjach i Sodalicjach czczycieli Marji, napełnić ich nowym zapałem, pobudzić ruch marjański do silniejszego jeszcze życia i ująć go w diecezjalny Związek Marjański,

zwołuję niniejszem zapowiedziany oddawna **Zjazd członków wszystkich Kongregacyj i Sodalicyj Marjańskich diecezji Katowickiej na niedzielę, dnia 3 września do Katowic!**

O liczne przybycie proszę nie tylko czcigodne duchowieństwo świeckie i zakonne, tak gorliwie pracujące na polu organizacyj marjańskich, — nie tylko wszystkich członków naszych Kongregacyj i Sodalicyj Marjańskich, — lecz wszystkich przyjaciół ruchu marjańskiego.

Niechaj dzień 3 września będzie potężną manifestacją czcicieli Marji, niechaj dzień ten nie tylko liczbą uczestników, ale i duchem wiary i miłości Bożej stanie się odnowieniem i potężnym bodźcem rozwoju ruchu marjańskiego naszej diecezji!

Ufam, że Wy, czcigodni kapłani, i Wy, ukochani diecezjanie, z całym zapalem i miłością dla Najświętszej Panny przyczynicie się do rozbudowy wielkiego dzieła marjańskiego w naszej diecezji, potężnej gałęzi naszej Misji Wewnętrznej. Was wszystkich proszę gorąco, zwłaszcza Was, członków Sodalicyj i Kongregacyj Marjańskich, abyście gorącą modlitwą i Komunią św. Zjazd przygotowali, aby mu najobfitsze towarzyszyło błogosławieństwo Pana nad Panny.

Łaska Pana naszego Jezusa Chrystusa niechaj będzie z nami!

Dan w Katowicach, roku 1933, w dzień Wniebowzięcia Najświętszej Marji Panny.

† *Stanisław Adamski*,
Biskup Katowicki.

133.

Decretum

Damnatur opus, cui titulus „Congrès d'histoire du christianisme (Jubilé Alfred Loisy)”.

Ferria IV, die 28 Iunii 1933.

In generali consessu Supremae Sacrae Congregationis Sancti Officii, Emi et Revmi Domini Cardinales, rebus fidei et morum tutandis praepositi, audito RR. DD. Consultorum voto, damnarunt atque in Indicem librorum prohibitorum inserendum mandarunt opus quod inscribitur:

Congrès d'histoire du christianisme (jubilé Alfred Loisy), publié sous la direction de P. L. Couchoud.

Et sequenti Feria V, die 29 eiusdem mensis et anni, Ss-mus D. N. D. Pius divina Providentia Pp. XI, in solita audientia R. P. D. Adessori Sancti Officii impertita, relatam Sibi Emorum Patrum resolutionem approbavit, confirmavit et publicandam iussit.

Datum Romae, ex Aedibus Sancti Officii, die 14 Iulii 1933.

A. Subrizi, Supremae S. Congr. Officii Notarius.

(Acta Apost. Sedis 1933 Nr. 12.)

Decretum

Damnantur „Opera omnia“ Caroli Guignebert, professoris in universitate Parisiensi „A la Sorbonne“.

Feria IV, die 12 Iulii 1933.

In generali consessu Supremae Sacrae Congregationis Sancti Officii, Emi ac Revmi Domini Cardinales, rebus fidei et morum tutandis praepositi, audito RR. DD. Consultorum voto, damnarunt atque in Indicem librorum prohibitorum inserenda mandarunt Opera omnia Caroli Guignebert.

Et sequenti Feria V, die 13 eiusdem mensis et anni, SS-mus D. N. D. Pius divina Providentia Pp. XI, in solita audientia R. P. D. Adessori Sancti Officii impertita, relatam Sibi Emorum Patrum resolutionem approbavit, confirmavit et publicandam iussit.

Datum Romae, ex Aedibus Sancti Officii, die 14 Iulii 1933.

A. Subrizi, Supremae S. Congr. Officii Notarius.

(Acta Apost. Sedis 1933 Nr. 12.)

134.

Novis indulgentiis ditantur pium XL horarum exercitium frequentantes.

Decretum.

Invecto feliciter sub initium saeculi XVI piissimo more Sacrae Eucharistiae e sublimi throno in triduum per XV. circiter continuas horas publice adorandae, satis verbis significari nequit, quot et quanta ex tam praecellenti divini cultus exercitio caelestia charismata cuncto christiano populo obvenerint. Nec mirum: haud enim dubitandum erat, quin accedentes tam

proxime ad fontes Salvatoris, salutare ex eis aquas superabundantur hausturi forent.

Haec animo penitus reputans, SS-mus D. N. Pius divina Providentia Pp. XI, adeo de cultu erga augustissimum divini amoris Sacramentum praeclare meritis (ut plures in eundem finem iam latae ordinationes luculenter testantur), et vehementissimo flagrans desiderio, ut hoc ipsum XL Horarum exercitium praecipue dirigatur ad iniurias huic almo Sacramento a perditis hominibus illatas, quantum fieri possit, reparandas, secum ipse adnexas a Decessoribus suis huic pientissimae praxi indulgentias augere et amplificare constituit. Idque nedum pro expositione XL Horarum proprie dicta, ad normam Clementinae ad rem datae Instructionis, sed etiam pro expositione, quam dicunt, *ad instar*, ad normam decreti *Augetur*, Sacrae Congregationis S. Officii sub die 22 Ianuarii 1914.

In huiusmodi indulgentiarum augmento eadem Sanctitas Sua id in primis prae oculis habuit, ut piorum visitantium numerus succrescat qui tantae caritatis memores, Sacratissimo Cordi Iesu, tot peccatis vulnerato, exoptatum solamen praestent dignaeque satisfactionis officium exhibere studeant.

In executionem igitur sui huius propositi idem Ss-mus Dominus Noster, in audientia infra scripto Cardinali Maiori Paenitentiario die 16 Iunii anni currentis impertita, confirmatis omnibus et singulis praecedentibus ad rem concessionibus cum relativis praescriptionibus, extensionibus et declarationibus huic Decreto non repugnantibus, impertitas antea indulgentias ita extendere atque augere dignatus est, ut qui, confessi ac sacra Synaxi refecti, in posterum divinam Eucharistiam publice adorationi, modo quo supra, sive in forma proprie dicta XL Horarum sive in forma (quam vocant) *ad instar*, solemniter expositam visitaverint ad normam Brevis Ap. *Litteris Nostris*, scilicet recitando quinque *Pater*, *Ave* et *Gloria* addita quoque unius *Pater*, *Ave* et *Gloria* ad mentem Summi Pontificis recitatione, consequi valeant *Indulgentiam plenariam* semel in die, singulis expositionis diebus; qui autem saltem corde contrito eandem visitationem peregerint, *Indulgentiam partialem quindecim annorum* toties quoties, expositione durante, lucrari queant. Praesenti in perpetuum valituro absque ulla Brevis expeditione et contrariis quibuslibet non obstantibus.

Datum Romae, ex aedibus S. Paenitentiariae, die
24 Iulii 1933.

(Acta Apost. Sedis 1933, Nr. 13.)

L. Card. Lauri, Paenitentiarius Maior.

(L. S.)

I. Teodori, Secretarius.

135.

Presbiterium w kościołach.

W sprawie zajmowania miejsc w obrębie presbiterium
otrzymała Kurja Diecezjalna w Łomży następujące wyjaśnienie:

SACRA CONGREGATIO
RITUUM

Nr. L. 39/933.

Lomzen.

Hodiernus Caeremoniarum Magister Cathedralis Ecclesiae
Lomzensis Sacrae Rituum Congregationi humillime exposuit
constare ex multis decretis eiusdem Sacrae Congregationis,
laicis quibuscumque, magistratibus non exceptis, non licere
sedem habere intra presbyterium ecclesiae dum functionibus
sacris assistunt. Cum vero ortum sit dubium circa extensionem
verbi presbyterium, utrum hoc nomine intelligatur tantum pars
superior in qua positum est altare et tronus Episcopi aut
extendatur et ad alteram partem occupatam per chorum cano-
nicorum et clerum cathedralem, per cancellos postea sepa-
ratam ab illis partibus ecclesiae, ita ut magistratibus assignari
valeat conveniens locus in festivitibus, Caeremoniarius ora-
tor ab eadem Sacra Rituum Congregatione petiit:

1) An limitatio verbi presbyterii solummodo ad partem
altaris ubi Missa celebratur et ubi celebrans cum assistantibus
locum habet extendatur, vel presbyterii nomine intelligendum
sit totum spatium ubi sedem habet Capitulum et Clerus usque
ad cancellos;

2) Et quatenus affirmative ad secundam partem, an in
altera parte presbyterii, occasione festorum ibi locus conve-
niens assignari valeat magistratibus.

Et Sacra Rituum Congregatio, audito quoque Specialis
Commissionis suffragio, omnibus mature perpensis, propositis
dubiis respondendum censuit:

Ad 1 Negative ad primam partem, affirmative ad secundam.

Ad 2 Negative.

Atque ita rescripsit atque declaravit

Die 17 Iunii 1933.

(—) A. Carinci S. R. C. Secretarius.

(—) Henricus Dante, Subst.

136.

Warunki uzyskania Odpustu Jubileuszowego przez osoby nie mogące udać się do Rzymu.

Jego Świątobliwość Papież Pius XI na uczczenie jubileuszu śmierci Pana Jezusa raczył udzielić odpustu zupełnego jubileuszowego tym, którzy od dnia 2 kwietnia 1933 aż do dnia 2 kwietnia 1934 odwiedzą cztery bazyliki w Rzymie i odmówią tam przepisane modlitwy.

W czasie „Miłościwego Lata“ są zawieszone wszystkie odpusty zupełne i częściowe dla żyjących osób, z wyjątkiem odpustów w godzinie śmierci, odpustów przywiązanych do modlitw „Anioł Pański“ lub w czasie wielkanocnym „Królowo Nieba“, do czterdziestogodzinnego nabożeństwa, udzielonych towarzyszącym Najśw. Sakramentowi niesionemu do chorych, odpustów toties quoties dla tych, którzy odwiedzają kaplicę Porcjunkuli w Asyżu, miejsca święte w Palestynie i Lourdes, i odpustów, których zwykle nadawają dostojnicy Kościoła: Kardynałowie, Biskupi i inni. Przez to Stolica Apostolska pragnie zachęcić tem więcej do zyskania odpustów „Miłościwego Lata“. Powyższe odpusty można uzyskać dla żywych i zmarłych. Wszystkie odpusty zawieszone w czasie roku jubileuszowego dla osób żyjących można uzyskać ofiarując je za zmarłych.

I. Odpustu jubileuszowego mogą dostąpić bez zwiędzenia Rzymu osoby należące do wymienionych poniżej kategorii:

1. Zakonnice klauzurowe, postulanki, nowicjuszek i inne osoby, które z jakiegokolwiek powodu przez większą część roku mieszkają w klasztorze klauzurowym;

2. siostry składające śluby zwykłe, należące do jakiegokolwiek kongregacji, nowicjuszek, postulantki i uczennice oraz inne osoby, mieszkające z nimi razem i mające stołowanie w klasztorze;

3. oblatki czyli pobożne niewiasty, żyjące wspólnie nawet bez ślubów, których zakłady zatwierdzone są przez władzę kościelną, ich postulantki, nowicjuszek i uczennice oraz osoby mieszkające z nimi i mające stołowanie w klasztorze;

4. wszystkie tercjarki regularne, prowadzące za zgodą władzy duchownej wspólne życie pod jednym dachem oraz osoby mieszkające z nimi i stołujące się u nich;

5. dziewczęta i kobiety, mieszkające w ochronkach lub bursach nawet nie prowadzonych przez siostry zakonne;

6. anachoreci i pustelnicy, którzy zachowują przepisy Biskupa-Ordynariusza i należą do zakonów, jak Cystersi, Trapiści, Kameduli, Kartuzi;

7. wierni obojga płci, którzy są w niewoli u wrogów, w więzieniu, na wygnaniu, w domach karnych lub poprawczych, na ciężkich robotach; księża i siostry na pokucie w klasztorze lub zakładzie;

8. wierni obojga płci, którzy z powodu choroby lub niestałego zdrowia nie mogą po odpust jubileuszowy do Rzymu się udać, osoby zajęte pielęgnacją chorych, zatrudnione w zakładach poprawczych, dalej robotnicy, którzy codzienną pracą zarabiają na życie i nie mogą na tyle godzin pracy porzucić, oraz starcy po ukończonym 70 roku życia.

II. Na mocy dekretów Stolicy Apostolskiej wszystkie osoby, wymienione powyżej pod nr. 1—8 mogą dostąpić odpustu jubileuszowego bez zwiedzenia Rzymu pod następującymi warunkami:

1. muszą wypowiadać się i pobożnie przyjąć Chleb Anielski;

2. pomodlić się na intencję Ojca św., t. j. o wzrost Kościoła katolickiego, o wykorzenie błędów, o zgodę wśród panujących i pokój dla całej ludzkości, odmawiając pobożnie przynajmniej 6 Ojcze nasz, 6 Zdrowaś i Chwała Ojcu;

3. zamiast nawiedzenia czterech bazylik rzymskich odwiedzą cztery razy swój kościół parafialny. Zakonnice zaś, siostry, postulantki, nowicjuszek, chorzy i inni, którym z waż-

nych powodów nie jest możliwem odwiedzić kościoł parafjalny, odwiedzą kaplicę swoją czterokrotnie, o ile się w niej przechowuje Przenajśw. Sakrament. Przy każdym odwiedzeniu zmówią przed głównym ołtarzem trzykrotnie „Wierzę w Boga Ojca“ oraz modlitwę „Uwielbiamy Cię, Chryste, i dziękujemy Tobie itd.“ lub inną o Męce Pańskiej, następnie przed obrazem lub figurą Matki Boskiej Bolesnej, rozważając jej cierpienia, odmówią 7 Zdrowaś Marja oraz modlitewkę „Spraw to, Matko Święta“ lub inną do Matki Boskiej Bolesnej.

III. Wszystkim spowiednikom udzielamy pełnomocnictwa do zmiany warunków pod nr. 3 w spowiedzi jubileuszowej, a to ze względu na stan, zdrowie, warunki mieszkania i czas penitenta.

Wierni, wypełniający warunki podane, mogą odpust zupełny zyskać tyle razy, ile razy spełniają warunki wymagane.

Dla spowiedzi jubileuszowej wyłącznie wolno osobom wyżej wymienionym wybrać sobie dowolnego spowiednika z pośród kapłanów aprobowanych przez Biskupa.

Kapłani spowiednicy, aprobowani przez Biskupa, na mocy Konstytucji Apostolskiej z dnia 30. I. 1933 r. mają władzę w spowiedzi jubileuszowej

1. rozgrzeszyć od wszystkich grzechów i cenzur, nawet speciali modo Stolicy Apostolskiej albo Biskupowi Ordynariuszowi zastrzeżonych z wyjątkiem herezji formalnej i zewnętrznej;

2. zakonnikom udzielić dyspensy od ślubów prywatnych, złożonych po uroczystej profesji lub zamienić takie śluby, nawet zaprzysiężone;

3. siostrom, oblatkom, tercjarkom regularnym oraz panom i niewiastom wspólne życie wiodącym udzielić dyspensy od ślubów lub zamienić śluby, także zaprzysiężone, wyjąwszy śluby zastrzeżone Stolicy Apostolskiej oraz takie, których dyspensa przyniosłaby szkodę osobom trzecim.

Zachęcamy wiernych, którym łaskawość Stolicy Apostolskiej pozwala tak łatwo korzystać z odpustu jubileuszowego, żeby z miłości i wdzięczności wobec Zbawiciela Ukrzyżowanego często rozmyślali o męce Jego, odprawiali drogę krzyżową i czerpali ze skarbcza łask Kościoła przez zyskanie odpustu jubileuszowego. Czcigodnych kapłanów wzywam,

żeby wiernych do wdzięczności i wierności wobec Ukrzyżowanego w kazaniach zachęcali i nie szczędzili ofiar, ażeby wiernym dać możliwość dostąpienia łask „Lata Miłościwego”.

Powyższy dekret należy podać wiernym w niedzielę najbliższą do wiadomości oraz wywiesić przy drzwiach kościelnych i kaplic na miejscu odpowiedniem.

Katowice, dnia 12 sierpnia 1933 r.

† Stanisław,
Biskup Katowicki.

137.

Uzupełnienie.

W łączności z powyższym dekretem z dnia 12 sierpnia br. o warunkach zyskania odpustu jubileuszowego zwracamy uwagę na to, że

1. w roku jubileuszowym są zawieszone nietylko odpusty z wyjątkiem w dekrete wymienionych, lecz zawieszone są też dla spowiedników fakultety i indulty absolucji od censur, dyspens od ślubów, nieprawidłowości i przeszkód do święceń w jakibądź sposób udzielone. Temu zawieszeniu nie podlegają fakultety udzielone przez Codex J. C. ani też fakultety pro foro externo Nuncjuszów, Ordynariuszów i Przełożonych zakonnych; nie są zawieszone fakultety pro foro interno, udzielone Ordynariuszom i spowiednikom od Penitencjarji dla osób, które do Rzymu się udać nie mogą oraz fakultety spowiedników w Lourdes i Palestynie. (Ad illud idem propositum ad quod indulgentiarum intermissio spectat, facultates et indulta absolvendi etiam a casibus Nobis et Apostolicae Sedi reservatis, relaxandi censuras, dispensandi a votis eademque commutandi, dispensandi praeterea ab irregularitatibus et impedimentis cuilibet et quoquo modo concessa extra Urbem eiusque suburbium per Iubilaei Maximi decursum suspendimus nullique suffragari volumus (A. A. S. XXV. p. 12).

2. Przy absolucji od censur i nieprawidłowości do święceń należy stwierdzić, czy penitent przy pierwszej spowiedzi jubileuszowej nie otrzymał już absolucji, ponieważ fakultety spowiedników odnoszą się tylko do pierwszej spowiedzi św. jubileuszowej.

3. Spowiednicy powinni przy udzieleniu absolucji lub dyspensy uważać na zastrzeżenia prawnie wymagane.

4. Tylko chorym można zmniejszyć modlitwy dla otrzymania odpustu przepisane pod nr. II., 3.

5. Visitatio Basilicae nie może być zmieniona na dobry uczynek, do którego wypełnienia już istnieje zobowiązanie. (Monita de usu facultatum Confessariis per Annum Sanctum tributarium etc. A. A. S. XXV. pag. 60.)

Katowice, dnia 31 sierpnia 1933 r.

† Stanisław Adamski,
Biskup.

138.

Sprawa Dokumentów.

Kurja Diecezjalna przypomina wszystkim Księżom, szczególnie młodszym, aby nadesłali do Kurji Diecezjalnej swoje dokumenty, jak świadectwo dojrzałości oraz absolutorjum teologiczne wzgl. ich uwierzytelnione odpisy, jako też inne dokumenty jeszcze w Seminarjum z aktów personalnych dla osiągnięcia absolutorjum wypożyczane.

W przeciwnym razie narażają się Wielebni Księża przy ubieganiu się o beneficjum na trudności.

139.

Egzamin proboszczowski.

Tegoroczny egzamin proboszczowski odbędzie się w gmachu Kurji Diecezjalnej (ul. M. Piłsudskiego 20), a mianowicie:

- a) piśmienny dnia 16 listopada b. r. od godz. 9-tej,
- b) ustny dnia 23 listopada b. r. od godz. 9-tej począwszy.

Regulamin obowiązujący przy egzaminie vide Wiad. Diec. 1928 poz. 115.

Zgłoszenia, do których należy załączyć curriculum vitae, świadectwo dziekana i proboszcza (zamknięte), przyjmuje się do 1 listopada b. r.

140.

Egzamin jurysdykcyjny.

Tegoroczny egzamin jurysdykcyjny odbędzie się w gmachu Kurji Diecezjalnej (ul. M. Piłsudskiego 20) o godz. 9 przed południem

- a) dla księży wyświęconych w latach 1931, 1930 i 1929 dnia 21 listopada b. r.,
- b) dla wszystkich innych w środę dnia 22 listopada b. r. Do 1 listopada powinni się zgłosić do egzaminu wszyscy księża (katecheci także) którym w bieżącym roku upływa jurysdykcja.

Materiał egzaminu i regulaminu vide Wiad. Diec. 1931 poz. 148.

141.

Zasiłkowa Kasa Emerytalna.

Celem jednolitego załatwienia sprawy składek do Z. K. E. rozporządza się co następuje:

1. Pierwszego każdego miesiąca wypłaci Kasa Kościelna do-datek do Z. K. E. po myśli Wiad. Diec. 1932/1 § 7 ad 4 i 1932/4 Ks. Proboszczowi i Ks. wikaremu wzgl. XX. wikarjuszom, którzy w kwartalnych ratach na konto P. K. O. Nr. 300.250 przekażą swoje składki, t. j. swoją osobistą należytość i należytość z kasy kościelnej.
2. Jeżeli wikary w ciągu miesiąca miał posadę w różnych parafjach, wypłaci kasa kościelna każdej z tych parafij ks. wikaremu 14 gr pro dzień.
3. XX. Proboszczowie potrąca XX. wikarjuszom od akcydensów zaległe składki, gdy Zasiłkowa Kasa Emerytalna w tej sprawie się do nich zwróci.
4. Księżom, pobierającym zapomogi konkordatowe, a zalegającym z składkami do Z. K. E. mimo wysłanego monitum, Kasa Kurji Diecezjalnej potrąci zaległe składki od powyższych zasiłków.

142.

Komunikat

w sprawie wydobywania dokumentów z Z. S. R. R.

(Dz. Urz. Min. Sprawiedliwości Nr. 11, 1933 r.)

Na podstawie zawiadomienia Ministerstwa Spraw Zagranicznych podaje się do wiadomości wszystkich urzędów

wymiaru sprawiedliwości, że tryb wydobywania dokumentów z Z. S. R. R. winien być obecnie następujący:

Podania o wydobywie dokumentu dla celów prywatnych winny być przesyłane listem poleconym bezpośrednio do właściwego Konsulatu R. P. w Z. S. R. R.

Tytułem zaliczki na koszty wydobywania dokumentu petent winien oddzielnym listem wartościowym przesłać do tegoż Konsulatu na wydobywie: a) dokumentu stanu cywilnego lub wykazu stanu służby dol. am. 3,—; b) świadectwa szkolnego lub uniwersyteckiego oraz dokumentu o charakterze majątkowym dol. 7,—, w efektywnej walucie U. S. A.

W razie, gdyby kwota nadesłana zaliczkowo nie wystarczyła na pokrycie powstałych kosztów (opłat należnych władzom sowieckim oraz opłat konsularnych), Konsulaty prześlą wydobyty dokument właściwej polskiej władzy administracyjnej I instancji celem doręczenia go petentowi za pobraniem reszty opłaty.

W razie niemożności wydobywania dokumentu opłata zostanie petentowi zwrócona przez Konsulat po potrąceniu opłat konsularnych.

W wypadkach ubóstwa należy do podania dołączyć zaświadczenie właściwej władzy administracyjnej o stanie majątkowym petenta.

Podania o wydobywie dokumentu potrzebnego urzędnikowi państwowemu lub samorządowemu dla celów służbowych winny być kierowane również bezpośrednio do właściwego Konsulatu, przyczem powinny być zaopatrzone w dopisek władzy przełożonej danego urzędnika, stwierdzający, że żądany dokument jest rzeczywiście potrzebny w celach służbowych. Podania te są załatwiane bezpłatnie.

Wnioski władz i urzędów państwowych i samorządowych o dostarczenie dokumentu z Z. S. R. R. dla celów urzędowych, nie podlegające żadnym opłatom, winny być również kierowane bezpośrednio do właściwego Konsulatu R. P. z pominięciem Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

Wszelką korespondencję, dotyczącą wniosków o wydobywanie dokumentów, prowadzą Konsulaty R. P. bezpośrednio ze stronami z pominięciem Ministra Spraw Zagranicznych.

Równocześnie zawiadamia się, że na terenie Z. S. R. R. urzędują następujące Konsulaty Rzeczypospolitej Polskiej.

Moskwa. Wydział Konsularny Poselstwa R. P. w Moskwie, ul. 3-cia Mieszczańska 32/34, Okręg Wydziału Konsularnego obejmuje terytorjum Z. S. R. R. i B. S. R. R.

Do wydziału Konsularnego należy kierować wszelkie podania dotyczące wydobycia wykazów stanu służby wojskowej oraz dokumentów szpitalnych z czasów służby w b. wojsku rosyjskiem.

Charków. Konsulat Generalny, ul. Rakowskiego 15. Okręg Konsulatu Generalnego obejmuje terytorjum U. S. R. R. z wyjątkiem okręgu Konsulatu w Kijowie.

Kijów, ul. Liebknechta 1. Okręg białocerkiewski, berdyczowski chersoński, czerkaski, czernihowski, humański, kamieniecki, kijowski, konotopski, korosteński, nikołajewski, mohylowski, nieżyński, nowgorodsierwierski, odeski, płoskirowski, pierwomajski, priłucki, szepietowiecki, tulczyński, winnicki, wołyński, zijnowiejski, oraz terytorjum autonomicznej Mołdawskiej Republiki Rad.

Leningrad. Konsulat, ul. Nabiereżnaja Krasnowo Flota 14. Okręg. gub. czerepowiecki, murmański, leningradzki, nowgorodski i pskowski.

Mińsk. Konsulat Generalny, ul. Sowieckaja 84. Okręg obejmuje terytorjum B. S. R. R. pow. homolski i rzeczycki.

Tyflis. Konsulat Generalny, ul. Korganowska 24. Okręg obejmuje terytorjum Zakaukaskiej Republiki Rad.

143.

Komunikat Komitetu Budowy Katedry.

Komitet Budowy Katedry Śląskiej komunikuje niniejszym, że wyznaczeni przezeń specjaliści delegaci zjawiają się w dniach najbliższych w kancelariach probostw i dostarczają na miejscu każdemu z Przewielebnych Księżów Proboszczów po 5 plakatów propagandowych na kartonie Komitetu Budowy Katedry Śląskiej, które prosimy w następujący sposób porozwieszać:

1. 3 plakaty na drzwiach wejściowych (wewnętrznych) kościoła,
 2. 1 plakat w poczekalni,
 3. 1 plakat w kancelarii probostwa,
- na każdą dalszą kaplicę w rejonie probostwa dodaje się 1 plakat.

Oprócz powyższych złożone zostaną w kancelariach probostw plakaty na papierze i to po jednym na każde 200 dusz, które to plakaty tak długo mają być zachowane w kancelariach, aż przyjdzie dalsza wiadomość Komitetu Propagandowego na rozlepienie tychże w rejonie probostwa przez Stowarzyszenie Młodzieży Polskiej (S. M. P.).

Do Przewielebnych Księży Proboszczów zwraca się Komitet z gorącym apelem, by wpływami swojemi zainteresowali i spowodowali parafjan swoich do hojnego składania ofiar na cele budowy Katedry Śląskiej temwięcej, że Katedra ta po wzniesieniu będzie własnością całego społeczeństwa Śląskiego, a jako pomnik i symbol chwały Bożej ufundowana ze składek tegoż społeczeństwa na prastarej tej katolickiej ziemi Śląskiej świecić będzie po wsze czasy.

Termin zbiórek domowych na cele budowy Katedry Śląskiej pod wezwaniem „Chrystusa Króla“ zostanie w czasie właściwym przez Komitet Przewielebnym Księżom Proboszczom podany do wiadomości.

144.

Piąty krajowy kurs duszpasterski.

W Krakowie, w dniach 19—22 września b. r. odbędzie się krajowy kurs duszpasterski. Program kursu jest następujący: — Pierwszy dzień kursu. Godz. 8—12: Msza św. w kaplicy krakowskiego Seminarjum Duchownego. Kazanie o św. Janie Vianney jako patronie i wzorze duszpasterzy wygłosi ks. Edward Kosibowicz T. J. „Duszpasterz jako wychowawca“, referent ks. prof. K. Mazurkiewicz z Poznania. „Braki domowego wychowania i wpływ duszpasterza na rodziców“ referent ks. wicedziekan Bolesław Rydzy, proboszcz w Zagnańsku (diec. kielecka). Dyskusja. Godz. 13—18: „Rekolekcje i Misje, jako czynnik wychowania chrześcijańskiego“ ref. ks. Jan Rostworowski T. J. „Praca wychowawcza duszpasterza w konfesjonale“ ref. ks. dziekan Leonard Prochownik z Wadowic (diec. krakowska). — Drugi dzień kursu. Godz. 9—12: „System wychowawczy błg. ks. Bosco“ ref. ks. Ignacy Antoniewicz, dyrektor gimnazjum w RóŜanymstoku k/Grodna. „Praca wychowawcza duszpasterska w szkole“ prof. Gadowski z Bochni. „Nauczanie dorastającej

młodzieży“ ks. prob. St. Borowiecki z Chrząstowa (diec. kielecka). Dyskusja. — Godz. 15—18: „Wychowanie młodzieży w organizacjach“ ks. prob. Al. Rogóż z Ropczyc, „Wychowanie seksualne młodzieży i przygotowanie do stanu małżeńskiego“ ks. St. Podoleński T. J. Dyskusja. — **T r z e c i d z i e ń k u r s u**. Godz. 9—12: „Zaprawianie wiernych do umiarkowania i do trzeźwości“, ks. Mieczysław Kuznowicz T. J. „Wychowanie do poszanowania cudzej własności“, ks. dziekan Jan Skarbek z Oświęcima. „Zwalczanie grzechów mowy (przekleństwo, bluźnierstwo, obmowy, kłamstwa, rozmowy nieczyste)“, ks. dziekan dr. Ildefons Bobicz z Iwja. Dyskusja. Godz. 15—18: „Budzenie wśród wiernych przywiązania do Kościoła i poczucia katolickiego“, ks. dr. Julian Piskorz z Tarnowa. „Praca nad urabianiem katolickiego poglądu na sprawy społeczne i polityczne“, ks. prałat St. Maśliński, regens Sem. Duchownego. Dyskusja. — **C z w a r t y d z i e ń k u r s u**. Godz. 9—12: „Praca wychowawcza duszpasterska na ambonie“, ks. prałat dr. Emil Szramek z Katowic. „Urabianie wiernych w stowarzyszeniach religijnych“, ks. dziekan dr. St. Wiśniewski z Pińczowa. Dyskusja. Godz. 15—18: „Wizytacja pasterska (i statystyka) jako czynnik wychowawczy“, ks. radca Józef Czempiel z Wielkich Hajduk. „Akcja Katolicka jako czynnik wychowawczy społeczeństwa“, ks. dr. Ferdynand Machay z Krakowa. Dyskusja. Zamknięcie kursu. — Obrady toczyć się będą w Domu katolickim. Ci z Przew. Księża, którzy reflektują na mieszkanie i utrzymanie, zechcą swój udział w kursie zgłosić u ks. dr. Ferdynanda Machay (Kraków, Wawel 13) do 10 września r. b. włącznie. Po tym terminie Komitet wykonawczy kursu zgłoszeń na mieszkanie nie przyjmie. Ci zaś Przew. Księża, którzy na mieszkanie nie reflektują, karty uczestnictwa otrzymają w pierwszym dniu kursu. Komitet prosi, by Przew. Księża z poza diec. krakowskiej zechcieli zaopatrzyć się w legitymację. Bilety uczestnictwa będą gratissowe a na pokrycie kosztów kursu będzie urządzona składka.

Księża Diecezji Śląskiej, którzy zamierzają uczestniczyć w kursie duszpasterskim od 19—22 września b. r. w Krakowie i którzy zamierzają w tym czasie zamieszkać w Seminarjum Śląskiem winni przynajmniej kilka dni naprzód się zgłosić, aby wszystko było przygotowane.

145.

Konkurs.

Rozpisuje się konkurs na parafję Bobrowniki z końcowym terminem 25 września b. r.

146.

Kronika Diecezjalna.

Dnia 29 czerwca br. udzielił J. E. ks. Biskup Adamski w katedrze katowickiej święceń prezbiteratu, który otrzymali:

1. Daniel Stanisław, ur. 13. VII. 1910 w Szczurowej, p. Brzesko.
2. Dzieżok Eryk, ur. 13. IX. 1907 w Katowicach-Dębie.
3. Gazek Marjan, ur. 23. IX. 1907 w Wieliczce.
4. Grajewski Kazimierz, ur. 11. VI. 1907 w Wiagu (Pomorze).
5. Janik Jan, ur. 1. IX. 1908 w Jankowicach, pow. Chrzanów.
6. Kempiański Józef, ur. 28. VI. 1908 w Małocieczowie (Pom.).
7. Ligoń Leon, ur. 18. III. 1910 w Król. Hucie.
8. Michalik Jan, ur. 16. V. 1907 w Małej Dąbrówce.
9. Mikusz Alfred, ur. 7. VII. 1908 w Król. Hucie.
10. Nagórski Jan, ur. 13. V. 1906 w Brodnicy (Pomorze).
11. Nita Jan, ur. 20. III. 1908 w Szczurowej, pow. Brzesko.
12. Nowak Alojzy, ur. 8. VI. 1908 w Kochłowicach.
13. Odróbka Jan, ur. 8. VII. 1906 w Warszowicach.
14. Październy Engelbert, ur. 13. IV. 1910 w Katowicach.
15. Pieprzyk Henryk, ur. 4. I. 1908 w Poznaniu.
16. Szubert Józef, ur. 21. II. 1906 w Ostrzeszowie (Poznańskie).
17. Tobolla Edward, ur. 31. III. 1909 w Dzieckowicach.
18. Tomaszewski Alfons, ur. 20. IX. 1907 w Lubiewie (Pomorze).
19. Więckowski Julian, ur. 8. IV. 1907 w Barwałdzie Dolnym, pow. Wadowice.

Dnia 23 lipca br. odprawił J. E. ks. Biskup w Panewniku sumę pontyfikalną z okazji srebrnego jubileuszu kościoła i klasztoru franciszkańskiego.

Dnia 29 lipca br. odprawił w kaplicy domu prowincjonalnego Zgromadzenia Sióstr Boromeuszek w Rybniku z okazji składania ślubów wieczystych Mszę św. połączoną z przemówieniem okolicznościowym.

Dnia 8 sierpnia br. wyjechał ks. Biskup do Warszawy, gdzie wraz z Prymasem Polski, ks. Kardynałem Hlondem

odbył konferencję z Ministrem Spraw Wewnętrznych p. Ministrem Pierackim w sprawie organizacji Akcji Katolickiej.

Dnia 10 sierpnia br. odprawił z okazji przyjazdu wycieczki francuskich katolików w liczbie 80 osób, prowadzonej przez O. Dassonville T. J., Mszę św. w kościele N. M. P. w Katowicach, poczem witał wycieczkę na budowisku katedry.

Z okazji Zlotu Ogólnopolskiego SMPż, który odbył się dnia 11, 12 i 13 sierpnia br. w Wielkich Piekarach, ks. Biskup odprawił Mszę św. dnia 12 sierpnia i przemawiał tak przy zagajeniu zlotu jak podczas obrad poszczególnych sekcji; dnia 13 sierpnia odprawił na kalwarji sumę pontyfikalną J. Em. ks. Kardynał Hlond, Prymas Polski, w asystencji J. E. ks. Biskupa Adamskiego, który był obecny także na popołudniowych pokazach stowarzyszeniowych. Kazanie wygłosił ks. Prał. Bromboszcz. W zlocie wzięło udział około 10.000 druchen.

Dnia 17 sierpnia br., t. j. w święto Patrona diecezji św. Jacka, odprawił J. E. ks. Biskup sumę pontyfikalną w katedrze.

Dnia 18, 19 i 20 sierpnia br. odbył się w Wielkich Piekarach analogiczny zlot SMP męskiej, na który przybyło przeszło 10.000 druhow z całej Polski. Ks. Biskup celebrował na „Rajskim Placu“ Mszę św., gdzie też zagał zjazd osobnem przemówieniem, poczem wziął udział w obradach poszczególnych sekcji, przemawiając do każdej z osobna. Dnia 20 sierpnia, w którym to dniu przed 250 laty król Polski Jan Sobieski, idąc z wojskiem swoim na obronę Wiednia przed nawałnicą turecką, modlił się przed obrazem Matki Boskiej Piekarskiej o zwycięstwo dla swego oręża, odprawił ks. Biskup sumę pontyfikalną na kalwarji przy udziale władz świeckich z p. Wojewodą Grażyńskim i Marszałkiem Sejmu Śl., p. Konstatom Wolnym na czele oraz wszystkich SMP i licznych organizacyj półwojskowych. Kazanie okolicznościowe wygłosił Biskup Polowy Wojsk Polskich, J. E. ks. Biskup Gawlina. Po sumie poświęcił J. E. ks. Biskup Adamski Tablicę pamiątkową ku czci króla Jana Sobieskiego, wmurowaną przy wejściu do piekarskiego kościoła parafjalnego, przyczem przemówił Wojewoda śląski, dr. Michał Grażyński. Potem wszystkie organizacje, tak świeckie jak SMP, w uroczystym pochodzie defilowały wobec władz duchownych i świeckich. Po południu odbyły się pokazy związkowe na boisku w Szarleju, zakończone krótkim przemówieniem ks. Biskupa.

J. E. ks. Biskup Gawlina zaś udzielał po południu w katedrze katowickiej Sakramentu Bierzmowania św.

Dnia 21 sierpnia br. odbyło się pod przewodnictwem ks. Biskupa w jego mieszkaniu posiedzenie Rady Misji Wewn.

Dnia 26 sierpnia br. uczestniczył ks. Biskup w posiedzeniu Akcji Katolickiej Episkopatu Polskiego w Poznaniu.

Dnia 28 sierpnia br. odprawił Mszę św. w kaplicy domu prowincjonalnego Zgromadzenia Sióstr Jadwiżanek w Katowicach-Bogucicach z okazji obłóczyn oraz ślubów czasowych i wieczystych. Podczas uroczystych ceremonii ks. Biskup przemówił do Sióstr i do obecnych w kaplicy krewnych.

Dnia 1 września udzielił w swojej kaplicy domowej Sakramentu św. Bierzmowania dwom kandydatkom do zgromadzenia zakonnego.

Po południu witał w Zebrzydowicach przyjeżdżającą do Polski delegację węgierską w liczbie 70 osób z ks. Kardynałem Seredim, Prymasem Węgier, i p. ministrem Kalay na czele.

Dnia 2 września br. przemówił na Zjeździe Ogrodnictwa Działkowego Rzeczypospolitej Polskiej w auli Śląskich Zakładów Technicznych.

Dnia 3 września br. odbył się zwołany przez ks. Biskupa Diecezjalny Kongres wszystkich Kongregacyj i Sodalicyj Marjańskich, na którym celebrował sumę pontyfikalną w katowickiej hali wystawowej oraz wygłosił wykłady polskie i niemieckie ks. Biskup Adamski. Kazanie miał ks. Prof. Trombala. (Patrz: Sprawozdanie z Kongresu Marjańskiego str. 293.)

Dnia 8 września br. odprawił J. E. ks. Biskup w kaplicy Sióstr Elżbietanek w Katowicach dla Sodalicii Marjańskiej Pań z inteligencji Mszę św. z kazaniem i błogosławieństwem sakramentalnem.

147.

Personalja.

I. Mianowania.

1. Ks. dr. *Rudolf Adamczyk* zamianowany został notariuszem Kurji Diecezjalnej oraz notariuszem i defensorem vinculi Sądu Biskupiego.
2. Ks. Prałat i Kanonik *Lewek*, proboszcz w Tarn. Górach, administratorem excurrando parafji Bobrowniki.

3. Ks. *Filip Bednorz* administratorem parafji Syrynia.
4. Ks. *Leon Haroński* administratorem parafji Górna Leszna.

II. Przeniesienia.

Księża Neopresbiterzy powołani zostali na następujące wikaryaty:

1. Ks. *Jan Odróbka* do Brzezin Śląskich.
2. Ks. *Marian Gazeł* do Niedobczyc.
3. Ks. *Kazimierz Grajewski* do Wielkich Hajduk.
4. Ks. *Jan Janik* do Łazisk Górnych.
5. Ks. *Józef Kempński* do Katowic (N. M. P.).
6. Ks. *Alfred Mikusz* do Szarleja.
7. Ks. *Jan Nita* do Pawłowa.
8. Ks. *Alojzy Nowak* do Świętochłowic.
9. Ks. *Engelbert Październy* do Łagiewnik.
10. Ks. *Alfons Tomaszewski* do Wodzisławia.
11. Ks. *Henryk Pieprzyk* do Józefowca.
12. Ks. *Jan Michalik* do Rydułtów.
13. Ks. *Juljan Więckowski* do Bierunia St.
14. Ks. *Stanisław Daniel* do Piotrowic Śl.
15. Ks. *Jan Nagórski* do Orzegowa.
16. Ks. *Edward Tobolla* tymczasowo do Królewskiej Huty (św. Jadwigi).

Przeniesieni zostali:

17. Ks. *Łucjan Pittlok* z Bielska na wik. do Katowic (N. M. P.).
18. Ks. *Emil Ottawa* z Lublińca do Skoczowa.
19. Ks. *Jan Głowiński* z Nowej Wsi do Dębu.
20. Ks. *Franciszek Szusćik* z Dębu do Dąbrówki Małej.
21. Ks. *Paweł Hojka* z Dąbrówki Małej do Rybnika.
22. Ks. *Franciszek Kuboszek* z Rybnika do Tychów.
23. Ks. *Jan Sorek* z Syrynji do Pszowa.
24. Ks. *Eugenjusz Kuczera* z Pszowa do Hajduk Wielkich.
25. Ks. *Brunon Palutke* z Hajduk Wielkich do Kochłowic.
26. Ks. *Józef Thiele* z Hajduk Wielkich do Rybnika.
27. Ks. *Feliks Sottysiak* z Tychów do Lublińca.
28. Ks. *Marian Nowak* z Wodzisławia do Nowej Wsi.
29. Ks. *Jan Trocha* z Józefowca do Mysłowic.
30. Ks. *Aleksander Guzy* z Orzegowa na zastępstwo tymczasowe do Markłowic.

31. Ks. *Leon Chudy* z Szarleja jako wikary substytut do Bobrownik.
32. Ks. *Franciszek Winczowski* z Katowic N. M. P. na wikarego do Wielkich Hajduk.

Na katechetów powołani zostali:

33. Ks. *Józef Szubert* neopresb. przy gimn. mat.-przyr. w Król. Hucie.
 34. Ks. *Jerzy Marekwica* przy gimn. mat.-przyr. w Cieszynie.
 35. Ks. *Alojzy Wranka* przy szkole przemysłowej w Bielsku.
 36. Ks. *Leon Ligoń* neopresb. przy gimn. mniejszość. w Tarnowskich Górach.
 37. Ks. *Karol Burger* zwolniony został z katechetury z powodu likwidacji gimn. mniejszościowego w Nowej Wsi.
 38. Ks. *Leon Pampuch* poszedł z dniem 1. IX. b. r. na dłuższy urlop
 39. Ks. *Józef Wojtynek* zamianowany został kapelanem szpitala św. Juljusza w Rybniku.
 40. Ks. *Antoni Danecki* zrezygnował z dniem 11 sierpnia b. r. z parafii Bobrowniki.
-

II. Dział Akcji Katolickiej i Misji Wewnętrznej.

148.

Święto Chrystusa Króla.

Hasło tegorocznego święta Chrystusa Króla, przypadającego w niedzielę 29 października brzmi według decyzji Najdostojniejszego Episkopatu jak następuje: *„Rocznica zwycięstwa wiedeńskiego jako wezwanie do walki z nowoczesnem pogaństwem.“*

Specjalnie w tym roku święto Chrystusa Króla, które jest zarazem świętem Akcji Katolickiej, powinno wypaść jak najuroczyściej. Jest ono bowiem połączone z uczczeniem Roku świętego oraz z rocznicą 250-lecia odsieczy wiedeńskiej. Jak wtedy i dziś Polska jest przedmurzem chrześcijaństwa w walce z nowoczesnem pogaństwem i spełni swe posłannictwo tylko wtedy, jeżeli Chrystus Król będzie w niej panował. Dla jednolitości należy świętu nadawać nazwę „Święto Akcji Katolickiej“. Dzień ten należy uczcić przez urządzenie uroczystej akademii. Towarzystwa Mężów Katolickich przystąpią w tym dniu do wspólnej Komunii św.

Materiał do kazań i referatów zawiera ostatni numer „Ruchu Katolickiego“ (numer specjalny, powiększony) oraz wrześniowy numer „Przeglądu Powszechnego“.

Przewielebne Duchowieństwo uprasza się o łaskawe polecenie i poparcie kolportażu ulotek i nalepek przez N. I. A. K. a które na zamówienie wysyła Sekretarjat Akcji Katolickiej w Katowicach. Dochód jest przeznaczony na cele Akcji Katol.

Bliższe szczegóły zostaną podane w „Gościu Niedzielnym“ i w prasie codziennej.

149.

I. posiedzenie członków diec. Sekretarjatu Mężów Katolickich.

Zarząd diec. Sekretarjatu Mężów Katol. miał swoje pierwsze posiedzenie dnia 28 sierpnia w biurach Sekretarjatu Akcji Katolickiej, na którem uchwalono szereg spraw dotyczących ruchu Mężów Katolickich w diecezji. Przewodniczył prezes p. dyr. Śniehota. Na zebraniu był obecny asystent kościelny Ks. Dr. Kominek.

150.

Konto w P.K. O. Diec. Sekretarjatu Rekolekcyjnego.

Podajemy do wiadomości Przewielebnemu Duchowieństwu, że Sekretarjat Rekolekcyjny w Katowicach założył osobne konto czekowe w P.K. O. Nr. 300.911.

Wszelkie zatem przesyłki pieniężne dotyczące rekolekcyj zamkniętych (za znaczki rekol. i inne) prosimy przekazywać na powyższe konto.

151.

II-gie półrocze rekolekcyj zamkniętych w Kokoszycach.

W połowie sierpnia r. b. rozpoczął się II-gi okres rekolekcyj zamkniętych w Kokoszycach obejmujący kilkanaście seryj w miesiącach sierpień — grudzień r. b. Pierwsze serje odbyły się ku wielkiemu zadowoleniu uczestników i Sekretarjatu, udział w poszczególnych kursach był liczny. Mamy jeszcze w programie cały szereg kursów rekolekcyjnych. Przewielebne Duchowieństwo zechce łaskawie zwrócić uwagę parafjan na pojedyncze serje i zachęcić do udziału w nich.

Dotychczasowe doświadczenia wykazują, że najskuteczniejszą propagandę za rekolekcjami jest zachęta XX. Proboszczów i popularyzowanie znaczków oszczędnościowych. Bo wiem te parafje, które rozpowszechniają książeczki i znaczki oszczędnościowe stale dostarczają uczestników na rekolekcje i to niektóre z nich w wielkiej ilości.

152.

Książki i znaczki oszczędnościowe.

Chcąc umożliwić jaknajliczniejszy udział w rekolekcjach zamkniętych Sekretarjat propaguje książeczki i znaczki oszczędnościowe.

dnościowe po 50 gr. W książeczce nalepia się znaczków na taką sumę jaka jest potrzebna na opłacenie za udział w rekolekcjach. Książeczki te są ważne do wszystkich domów rekolekcyjnych stałych i czasowych na Śląsku. Sekretariat wysyła znaczki tylko do Urzędów Parafjalnych w komis. Wpłacać można ratami w miarę rozsprzedaży.

153.

Z Diec. Zjazdu Kongregacyj i Sodalicyj Marjańskich.

Dnia 3 września odbył się w Katowicach diecezjalny Zjazd Kongregacyj i Sodalicyj Marjańskich polskich i niemieckich oraz sodalicyj szkolnych. W zjeździe wzięło udział około 15 tysięcy uczestników. Uroczystość marjańską rozpoczęło wspaniałym pochodem z orkiestrami i sztandarami. Defiladę przyjęli J. E. Ks. Biskup Adamski z Wojewodą Śląskim Dr. Grażyńskim. Suma pontyfikalna wspólnie dla wszystkich uczestników odbyła się w Hali Wystawowej przy Parku Kościuszki. Kazanie okolicznościowe wygłosił Ks. Trombala z Cieszyna.

Po południu odbyły się obrady w trzech grupach: kongregacje polskie, niemieckie i sodalicje szkolne.

Obrady kongregacyj i sodalicyj polskich zagaił i przewodniczył J. E. Ks. Biskup Adamski. Referaty wygłosili: O. Moskała z Krakowa: „Kongregacja Marjańska w życiu Kościoła“, Ks. Dr. Kominek: „Kongregacja Marjańska w życiu diecezji śląskiej“, J. E. Ks. Biskup Adamski: „Program naszej działalności“. Podczas obrad zostały odczytane telegramy hołdownicze i powzięto szereg uchwał.

Na obradach niemieckich przewodniczył Ks. Infułat Kasperlik, referaty wygłosili: Ks. Prob. Scholz, Ks. Dr. Kominek. Dłuższe przemówienie wstępne wygłosił J. E. Ks. Biskup Adamski.

Sodalicje szkolne przybyły na zjazd w liczbie przeszło 300 delegatów. Przewodniczył Ks. Radca Josiński, referat wygłosił akademik Jeż.

Zjazd przy współpracy Przewielebnych Księży i Zarządów bliżej położonych kongregacyj z Sekretariatem udał się.

Wszystkim Księżom, którzy przyczynili się do udania zjazdu marjańskiego przez szerzenie propagandy we własnych

parafjach, zachętę do licznego udziału lub w jaki inny sposób serdeczne podziękowanie składa tą drogą Sekretariat Akcji Katolickiej i Misji Wewnętrznej.

154.

Zebranie Rady Misji Wewnętrznej w Katowicach.

Dnia 28. VIII. b. r. odbyło się zebranie Rady Misji Wewn. przy obecności J. E. Ks. Biskupa Adamskiego i 10-ciu członków Rady.

Na porządku obrad:

1. Sprawozdanie Sekretariatu Akcji Katolickiej i Misji Wewn. z rozwoju i działalności Misji Wewn.: Referenci: Ks. Dr. Kominek i Ks. Red. Czernecki.
2. Kongres Kongregacyj i Sodalicyj Marjańskich.
3. Projekt utworzenia związku diecezjalnego Kongregacyj i Sodalicyj Marjańskich w obrębie Misji Wewn.
4. Zebranie dyrektorów i członków III Zakonu.
5. Omówienie systemu stowarzyszeń kościelnych pielęgnowanych w diecezji.

Sprawy powyższe zostały szczegółowo omówione.

155.

Doniesienia Związku Młodzieży.

„Wicepatron-ka w każdym SMP!”

Tak pisano już w czerwcu roku ubiegłego w „Wiad. Diec.“.

Dzisiaj apel ten powtarza się. Każdy bowiem ksiądz patron przekonał się, że musi mieć zastępcę laika, by szeroki program pracy SMP wykonać a wogóle by nie przerwać pracy w SMP podczas wakacyj, choroby a szczególnie przy zmianie posady księdza patrona.

Wicepatrona mianuje się według art. 16 ustawy SMP za zgodą księdza protektora.

Związek będzie urządzał specjalne zebrania dla świeckich członków patronatów i kół przyjaciół SMP, ogłaszając terminy zebrań w „M. K.“. Teraz już należałoby się zastanowić nad zastępcą swoim i wogóle nad organizacją względnie reorganizacją patronatu i koła przyjaciół SMP.

III. Dział nieurzędowy.

Sprawozdanie z konferencji i konwentów dekanalnych.

I. Konwenty dekanalne odbyły dekanaty następujące:

1. Dekanat mysłowicki dnia 27 kwietnia br. Nabożeństwo żałobne odprawił w Nowym Bieruniu ks. prob. dr. Wilk, referat „O podziale pracy apostolskiej w parafii pomiędzy poszczególne bractwa i stowarzyszenia kościelne” wygłosił ks. Spychalski.

2. Dekanat mikołowski dnia 18 maja br. Mszę św. za zmarłych konfratrów dekanatu odprawił po odśpiewaniu officium defunctorum ks. prob. Fudała. Referat o administracji kas parafjalnych wygłosił ks. dziekan Kulig.

II. Konferencje dekanalne odbyły dekanaty następujące:

1. Dekanat kochłowski

a) dnia 1 marca br. Medytację o obowiązku dawania dobrego przykładu ze strony kapłanów, wygłosił o. Gwardjan Bonawentura, referat zaś p. t. „Zasady Akcji Katolickiej” ks. Augustyn Zajac;

b) dnia 23 marca br. Medytację na temat: „Kapłan a rozmyślanie” miał ks. prob. Niedziela, odczyt p. t. „Wnioski w sprawie organizacji, należących do Akcji w Polsce”, wygłosił ks. Szczerbowski;

c) dnia 27 kwietnia br. Naukę duchowną wygłosił ks. prob. Niedziela na temat: „Książka i studjum w życiu kapłana”, referat zaś ks. prob. Szulc p. t.: „Projekt ujęcia stosunku asystentów kościelnych do organizacyi należących do Akcji Katolickiej w Polsce”;

d) dnia 18 maja br. Ks. prob. Niedziela miał naukę na temat: „Roztropność w duszpasterstwie“, a ks. Szczerbowski referat p. t. „Sprawa diecezjalnego systemu bractw i stowarzyszeń.“

2. Dekanat cieszyński dnia 7 czerwca br. Egzortę wygłosił ks. Lubina na temat: „Nabożeństwo do Ducha Św. a kapłan“, referat zaś ks. Ficek p. t. „W jaki sposób ma być najlepiej podzielona praca apostolska pomiędzy poszczególne bractwa kościelne?“

3. Dekanat piekarski dnia 8 czerwca br. w Szarleju. Konferencja była połączona z wprowadzeniem ks. prob. Ledwonía w urząd proboszczowski. Referat p. t. „Omówienie ważniejszych zagadnień, poruszanych podczas kursu duszpasterskiego i Misji Wewnętrznej w Katowicach“ wygłosił ks. radca Koźlik.

4. Dekanat lubliniecki dnia 13 czerwca br. Medytację na temat: „Św. Jan Chrzciciel wzorem kapłanów“ wygłosił ks. Superjor Oblatów Cebula, referat „o celach Misji Wewnętrznej“ ks. prob. Banaś.

5. Dekanat tarnogórski dnia 13 czerwca br. Naukę duchowną o pamięci i czci dusz w czyście wygłosił ks. prob. Fabiś, referat miał ks. prob. Drozdek z Jędryska. Temat: „Sprawa diecezjalnego systemu bractw i stowarzyszeń kościelnych.“

Ks. Stanisław Maśliński.

„Misja Wewnętrzna” na Ambonie,

Referat wygłoszony na kursie homiletycznym w Katowicach dnia 18 maja 1933 r.

W instrukcji wydanej dla kapłanów przez JE. Ks. Biskupa w sprawie Misji Wewnętrznej czytamy: „Przew. Duchowieństwo zechce pouczyć wiernych o celach i zadaniach apostołskich M. W. w *kazaniach* i na zebraniach zrzesseń kościelnych.“ (Wiad. Diec. 1932, poz. 62 — str. 180.) W tejże instrukcji odzywa się Arcypasterz do nas w te słowa: „Losy M. W. naszej diecezji, losy przedszkola, a tem samem przyszłości Akcji Katolickiej, w ręku Waszym — od Was zależeć

będzie, czy w Waszej parafii — to, co się stało *prawem* diecezjalnem, stanie się *życiem* diecezjalnem, i co więcej, nowem źródłem życia łaski w duszach ludzkich“. (tamże str. 184).

Z tych słów Ks. Biskupa wynika jasno nasz obowiązek by w wprowadzaniu w życie wielkiego dzieła M. W. w jak-najszerzej mierze posługiwać się amboną, by mówić o M. W. nie tylko na zebraniach zrzeszeń kościelnych, należących organizacyjnie do M. W., lecz by pouczać o niej także ogół wiernych w Słowie Bożem, głoszonem z ambony w niedziele i święta.

Obowiązek ten wynika niezależnie od tego pozytywnego zarządzenia Ks. Biskupa również z samej idei M. W., jak ją Ks. Biskup pojmuje i przedstawi w dokumentach urzędowych (Wiad. Diec. 1932, poz. 57—62) i w licznych ustnie udzielanych wyjaśnieniach. W myśl swego statutu M. W. jest organizacją, obejmującą zrzeszenia kościelne, kanonicznie ustanowione na zasadzie c. c. 684—725, lecz jako nowy prąd pracy apostołskiej ma ona oddziaływać na ogół wiernych. Intencja ta Ks. Biskupa wynika m. i. z zarządzenia, by modlitwę M. W. odmawiano z ogółem wiernych w 4 święta (Chrystusa Króla, Oczyszczenie N. M. P., św. Jacka i św. Barbary) po sumie, w wszystkie zaś inne niedziele i święta przy popołudniowych błogosławieństwach sakramentalnych (Instrukcja dla Kapłanów, str. 179).

M. W. ma głęboko przenikać całe życie diecezjalne i przetrawiać i przeobrażać je jak ten kwas, o którym mówi przypowieść w Ewangelji, wnosząc w życie religijne Śląska idee, cele i pobudki, które wprawdzie zawsze należały do istoty życia naprawdę katolickiego, które wszelako nie zawsze były w pełni doceniane i w czyn wprowadzane.

Mamy zatem najśluszniesze powody, by na dzisiejszym kursie homiletycznym zadać sobie pytanie, co i jak powinniśmy mówić o M. W. z ambony, a więc do ogółu wiernych.

A. Co należy mówić o Misji Wewnętrznej?

Oczywiście powinna M. W. jako taka raz po raz być formalnym tematem naszych kazań niedzielnych, częściej zaś należałoby w aplikacji praktycznej kazania sprowadzić myśl do M. W. Albowiem nie tylko członkowie zrzeszeń kościelnych,

należący organizacyjnie do M. W., ale także ogół wiernych powinien w domu Bożym usłyszeć z ambony, jak Arcypasterz za wyraźną aprobatą Ojca św. pojmuje M. W., i jakie jej wyznaczył zadania i sposoby działania. Nie wolno nam przez pomijanie milczeniem na ambonie wywołać mylnego mniemania, jakoby M. W. była sprawą partykularną samych tylko zrzeżeń kościelnych, gdy tymczasem jest ona szeroko zakrojoną i na daleką metę obliczoną akcją, obejmującą programem swoim życie religijne całej diecezji. Zwłaszcza w cztery święta wymienione w wspomnianem już zarządzeniu należałoby ex professo mówić o M. W. lub przynajmniej poświęcić jej część kazania.

Pozatem jednak otwierają się bardzo szerokie możliwości, by ambona służyła M. W., mianowicie w ten sposób, że przebogata treścią, jaką mieści w sobie idea M. W., można i należy zapłodnić całą pracę kaznodziejską.

Rzucmy zatem okiem na te prawdy i postulaty, które składają się na ideę M. W., a przekonamy się, że w każdym niemal kazaniu możemy służyć wielkiemu dziełu M. W., przekonamy się, że nie uszczuplimy przez to bynajmniej zakresu prawd, głoszonych z ambony ogółowi wiernych, lecz przeciwnie wzbogacimy naszą pracę kaznodziejską, czyniąc ją wybitnie aktualną i praktyczną.

Przebogata treść idei M. W. krystalizuje się około dwóch pojęć podstawowych, mianowicie *łaski* i *apostolstwa*.

1. *Nadprzyrodzone życie łaski*, jego zachowanie, ustrzeżenie dusz od utraty tego życia przez grzech ciężki, ponowne uzyskanie łaski poświęcającej przez grzeszników i wymodlenie jej duszom pozbawionym tego życia Bożego, utwierdzenie wiernych w stanie łaski przez wierność w służbie Bożej, oto istotny przedmiot wszystkich wysiłków M. W. Daremnie wszelako nawoływać będziemy do pracy około tego życia nadprzyrodzonego, jeżeli szeroki ogół wiernych poza samą nazwą łaski mało będzie o niej wiedział: Ignoti nulla cupido.

(Ciąg dalszy nastąpi.)